

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

(повна назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о.декана філологічного факультету

Олена ГОГОРЕНКО
Олена ГОГОРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ

Program of qualification certification

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

Qualification Exam

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язковий

мова викладання українська

Робоча програма кваліфікаційної атестації «Кваліфікаційний екзамен» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В 11 Філологія, спеціалізації В 11.10 Прикладна лінгвістика, освітньої програми «Прикладна лінгвістика».

«25» травня 2026 року. 22 с.

Розробники:

Філіппова Н.М., кандидат філологічних наук, доцент, професор НУК

Шаманова Н.Є., старший викладач кафедри прикладної лінгвістики.

Проект робочої програми кваліфікаційної атестації «Кваліфікаційний екзамен» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Прикладна лінгвістика»

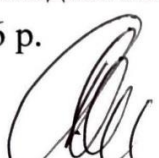
кандидат філологічних наук, доцент

 Ольга ДАНИЛЬЧУК

Проект робочої програми кваліфікаційної атестації «Кваліфікаційний екзамен» розглянуто на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

Протокол № 13 від «02» червня 2026 р.

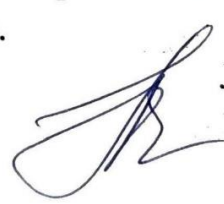
Завідувач кафедри

 Ніна ФІЛІППОВА

Проект робочої програми кваліфікаційної атестації «Кваліфікаційний екзамен» розглянуто Навчально-методичною радою філологічного факультет.

Протокол № 5 від «03» червня 2026 р.

Голова

 Лілія РУСКУЛІС

© НУК, 2026

© кафедра прикладної лінгвістики
Філіппова Н.М., Шаманова Н.Є. 2026

ЗМІСТ

Вступ	5
1. Опис кваліфікаційного екзамену	6
2. Мета кваліфікаційного екзамену	7
3. Передумови кваліфікаційного екзамену	7
4. Очікувані результати навчання.....	7
5. Структура й зміст кваліфікаційного екзамену	8
6. Програма кваліфікаційного екзамену	10
7. Критерії оцінювання кваліфікаційного екзамену	13
8. Рекомендована література	15
9. Додатки	18

Анотація

Крім професійних знань і вмінь за обраним фахом студенти повинні також отримати певні знання, уміння та навички з методики викладацької роботи. Це відкриває для них у подальшому можливість займатися викладацькою діяльністю в навчальних закладах різних рівнів акредитації та форм власності.

Ключові слова: *кваліфікаційний екзамен, бакалавр філології за спеціалізацією «Прикладна лінгвістика»*

Abstract

In addition to professional knowledge and skills in the chosen field, bachelor's students must also acquire certain knowledge, abilities and skills in teaching methods. This gives them the opportunity to engage in teaching activities in educational institutions of different levels of accreditation and forms of ownership.

Key words: *qualification exam, Bachelor of Philology Applied Linguistics Specialization,*

ВСТУП

Робоча програма кваліфікаційної атестації «Кваліфікаційний екзамен» є однією із складових комплексної підготовки фахівців першого рівня вищої освіти галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки спеціальності В 11 Філологія спеціалізації В 11.10 освітньої програми Прикладна лінгвістика, форма здобуття освіти – денна та заочна.

Програма кваліфікаційного екзамену містить перелік питань, що мають на меті виявити теоретичні знання та практичні навички з тих основних лінгвістично-орієнтованих та комп'ютерно-орієнтованих дисциплін, які вивчали студенти.

Кваліфікаційний екзамен є найвідповідальнішим моментом перевірки теоретичних знань і практичних навичок, а й важливим, завершальним етапом у підготовці бакалавра з прикладної лінгвістики.

Рекомендована програма складена з урахуванням тих вимог, які повинні бути поставлені студентів на кваліфікаційній атестації, щоб виявити, наскільки різнобічними і глибокими є його знання з усього циклу мовознавчих та педагогіко-методичних дисциплін.

Кваліфікаційна атестація проводиться у формі усного або письмового екзамену.

1. Опис кваліфікаційного екзамену

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	Галузь знань 01 Освіта /Педагогіка	<i>Обов'язкова</i>
		Рік підготовки:
		4-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність 014 Середня освіта, Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література Мова і література (англійська))».	Семестр
		8-й
Загальна кількість годин - 45	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота
		45 год.
		Вид контролю: кваліфікаційний екзамен

2. Мета кваліфікаційного екзамену.

Мета кваліфікаційного екзамену – визначення рівня сформованості у студентів-випускників загальних і спеціальних програмних компетентностей, визначених освітньою програмою «Прикладна лінгвістика», що втілюються у відповідних результатах навчання:

Стрижнем усього лінгвістичного циклу є цілісність наук про мову. Тому на кваліфікаційному екзамені передусім слід виявити як теоретичні, так і практичні навички з усіх лінгвістичних дисциплін, які студенти вивчали протягом всього терміну навчання.

Синтезуючим курсом усього філологічного циклу є англійська мова. Тому на кваліфікаційному екзамені передусім слід виявити як теоретичні знання, так і практичні навички з даного предмета. Питання і аналіз фактичного мовного матеріалу є обов'язковим елементом кваліфікаційного екзамену.

У програму включені найважливіші теми з лінгвістичного блоку дисциплін: лексикологія англійської мови, теорії і практики науково-технічного перекладу, методики викладання іноземної мови, основи прикладної лінгвістики, основи комунікативної лінгвістики, лінгвістика тексту, історії англійської мови. З іншого боку, у програму включені дисципліни комп'ютерно-орієнтованого блоку: лінгвістичне забезпечення комп'ютерних систем, організація баз даних і знань.

Зміст матеріалу, який підготовлено до кваліфікаційного екзамену, спрямований на виявлення творчих можливостей майбутніх фахівців – їхньої здатності вирішувати ті ситуації, які можуть виникнути у майбутній філологічній діяльності.

3. Передумови кваліфікаційного екзамену

Атестаційний екзамен ґрунтується та взаємопов'язаний зі знаннями та вміннями, якими здобувач оволодіває під час вивчення навчальних дисциплін «Основи прикладної лінгвістики», «Теорія і практика науково-технічного перекладу», «Методика викладання іноземної мови», «Лінгвістика тексту», «Основи комунікативної лінгвістики», «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови», «Історія англійської мови», «Лінгвокраїнознавство», комп'ютерно-орієнтованих дисциплін та також під час проходження педагогічної практики.

4. Очікувані результати навчання

Очікувані результати навчання, що мають продемонструвати студенти на комплексному кваліфікаційному екзамені:

1. Комплексний Кваліфікаційний екзамен має на меті перевірку і оцінку мовної, мовленнєвої, комунікативної, лінгвокраїнознавчої, лінгвокультурологічної компетенції випускників, наявності у них знань основ теорії лінгвістики, науково-технічного перекладу, методики викладання

англійської мови, комп'ютерно-орієнтованих дисциплін та вмінь реалізувати ці знання при комплексному аналізі тексту.

2. На кваліфікаційному екзаміні студенти-випускники повинні продемонструвати вільне володіння англійської мови на базі тематичного мінімуму, передбаченого програмними вимогами, володіння лексичною та граматичною нормами англійської та української мов, вміти правильно реалізовувати ці норми в різних видах мовленнєвої діяльності та в різних комунікативних ситуаціях, володіти практичними знаннями, навичками та вміннями, необхідними для роботи викладача англійської мови.

3. Головною вимогою кваліфікаційного екзаміну до рівня теоретичних знань студентів є володіння ними сукупністю сучасних наукових підходів щодо лінгвістичного аналізу мовних явищ. Відповідь студента з теоретичних питань повинна підтвердити достатньо повне знання сучасного стану комп'ютерної обробки мовного матеріалу, загальної проблематики мовознавства в Україні та світі. Відповідаючи на питання по одному з теоретичних аспектів, студент повинен повністю розкрити його зміст, показати своє вміння визначити, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища.

4. Відповідаючи на теоретичні питання комп'ютерно-орієнтованого блоку, студент повинен розкрити його зміст і визначити, як це знання можна використати для створення програмного продукту, пов'язаного з обробкою мовного матеріалу на рівні фонетичної, граматичної, лексичної або текстової підсистем.

5. Структура й зміст кваліфікаційного екзаміну

Кваліфікаційний екзаміен складається з 4 блоків: практичного завдання та трьох теоретичних питань.

Зразок екзаменаційного білету додається (Додаток 1).

1. Перевірка вмінь ті навичок практичного володіння англійською мовою та вмінь використовувати набуті теоретичні знання.

1.1. Перше завдання дозволяє перевірити навички аналітичного розуміння іншомовного тексту, вміння аналізувати твори класичної іноземної літератури з точки зору ідейного змісту, композиційних і індивідуально-стилістичних особливостей. Аналіз тексту супроводжується коментарем з точки зору лінгвістики тексту: напр. мовні засоби, які забезпечують цілісність тексту.

2. Завдання носить теоретичний характер та передбачає виявлення знань теорії мови та вмінь користуватися. У програмі подається список рекомендованої літератури для підготовки до кваліфікаційного екзаміну.

3. Перевірка знань з методики викладання англійської мови.

4. Перевірка знань з теоретичних дисциплін комп'ютерного циклу: основи програмування, інформатика, комп'ютерні редактори, теорія алгоритмів, комп'ютерна графіка, проектне моделювання, автоматизація лексичного аналізу тексту, лінгвістичне забезпечення, комп'ютерних систем, основи штучного інтелекту, експертні системи, організація баз даних.

Комплексне завдання з використанням знань, набутих після вивчення комп'ютерно-орієнтованих дисциплін.

2.1. Зміст першого завдання

Кваліфікаційний зразок екзамену складається з 4-х завдань.

Перше питання містить завдання для перевірки навичок аналітичного розуміння іншомовного розуміння іншомовного тексту, вміння аналізувати твори класичної англійської літератури з точки зору ідейного змісту, композиційних і індивідуально-стилістичних особливостей. Аналіз тексту об'ємом біля 2000 знаків виконується за поданою схемою:

Характеристика тексту оригіналу:

- а) назва (обґрунтування відповідності змісту тексту)
- б) автор
- в) час написання тексту (синхронія /діахронія)
- г) визначення функціонального стилю тексту
- д) лексична характеристика (насиченість тексту термінами, неологізмами, нестандартною або неконвенціональною лексикою, архаїзмами, унікальними культурними реаліями)
- є) граматична характеристика (синтаксичні особливості, вживання пасивного стану і ін.)
- ж) стилістична характеристика (насиченість тексту різними стилістичними образотворчо виразними засобами, види тропів)
- з) прагматична характеристика (специфіка передбачуваного впливу на адресата (читача):
 - інформаційний
 - естетичний
 - позитивний
 - негативний

Один із текстів кваліфікаційного іспиту та схема-плану аналізу тексту додається (Додаток 2)

2.2. Зміст другого завдання

Друге завдання пов'язано з таким колом теоретичних дисциплін, як теоретична граматики, стилістика, лексикологія, лінгвокраїнознавство, теорія перекладу, методика викладання англійської мови, корпусна лінгвістика, комунікативна лінгвістика, основи теорії мовної комунікації, лінгвокультурологія, психолінгвістика, лінгвістика тексту, лексикографія, історія англійської мови.

2.3. Зміст третього завдання

Третє завдання орієнтує студента на те, щоб він продемонстрував знання та навички, пов'язані з методикою викладання англійської мови: види компетенцій, типи завдань, які мають комунікативний характер, аналіз ТЗН з точки зору їх ефективності при формуванні різних типів компетенцій.

2.4. Зміст четвертого завдання

Четверте завдання дозволяє перевірити рівень знань студентів з комп'ютерно-орієнтованих дисциплін:

1. Природа обмежень існуючих систем штучного інтелекту. Шляхи подолання.
2. Бази даних: моделі даних та їх відмінності. Реляційна модель: історія виникнення і розвитку, особливості, принципи застосування, SQL.
3. Види та типи спілкування. Основні характеристики невербального спілкування.
4. Використання технічних засобів навчання іноземних мов у школі.
5. Гіпертекстові системи: переваги та недоліки, особливості, принципи побудови і застосування.
6. Дані і знання: визначення, особливості, приклади. Моделі представлення знань.
7. Експертні системи: визначення, особливості, принципи роботи.
8. Електронні словники: особливості, переваги, приклади, принципи застосування і творення (на прикладі LINGVO).
9. Корпусна лінгвістика: основні поняття.
10. Лінгвістика тексту: основні поняття.
11. Мова як предмет психолінгвістики.
12. Мови розмітки: історія, приклади, застосування.
13. Основні функції логіки висловлювань (заперечення, кон'юнкція, диз'юнкція, імплікація, еквівалентність): визначення, приклади. Приклади застосування при аналізі міркувань.
14. Приклади застосування формальних мов і граматик. Значення робіт Хомського для сучасних лінгвістики і інформаційних технологій.
16. Системи аналізу природньої мови: різновиди, основні принципи роботи, приклади.
17. Статистичні та лінгвістичні системи обробки та аналізу текстів: визначення, принципи роботи, недоліки та переваги, основні відмінності, приклади.
18. Структура значення слова.
19. Структура та принципи роботи інформаційно-пошукових систем. Планування пошуку на базі статистичного аналізу тексту. Метод TF-IDF.
20. Формальні мови та граматики: визначення Хомського, ієрархія мов Хомського. Приклади застосування формальних мов і граматик. Значення робіт Хомського для сучасних лінгвістики і інформаційних технологій.
21. Штучний інтелект (визначення, особливості, історія виникнення та розвитку, напрями досліджень).

6. Програма кваліфікаційного екзамену

Екзаменаційні питання з навчальної дисципліни

«Лексикологія англійської мови»

1. Етимологічний аналіз словникового складу англійської мови.
2. Фразеологічні одиниці: критерії виділення, класифікації.
3. Проблема лексичних груп: синонімія, антонімія, омонімія, гіпонімія, тематичні групи, семантичні поля.

4. Системність словникового складу сучасної англійської мови.
5. Словотвір у сучасній англійській мові.
6. Стилiстична диференціяція словникового складу сучасної англійської мови.
7. Значення слова: структура значення, шляхи розвитку значення слова, причини розвитку значення слова.
8. Семантична структура слова.

**Екзаменаційні питання з навчальної дисципліни
«Теорія і практика науково-технічного перекладу»**

1. Граматичні перекладацькі трансформації.
2. Еквівалентність і адекватність у перекладознавстві.
3. Лексичні перекладацькі трансформації.
4. Лексичні проблеми перекладу та шляхи їх вирішування.
5. Моделі перекладу.
6. Одиниці перекладу.
7. Особливості англомовного науково-технічного стилю.
8. Особливості перекладу термінологічної лексики.
9. Переклад як акт міжмовної комунікації.
10. Переклад як прикладна проблема.
11. Граматичні проблеми перекладу та шляхи їх вирішування

**Екзаменаційні питання з навчальної дисципліни
«Методика викладання іноземної мови»**

1. Контроль у навчанні іноземних мов. Об'єкти, види і форми контролю.
2. Методика навчання іноземних мов як наука та її зв'язок з іншими науками.
3. Методика як наука і теорія навчання іноземної мови у школі. Цілі, зміст, принципи, методи та засоби навчання.
4. Навчання іншомовного матеріалу.
5. Проблема навичок та вмінь у навчанні іноземної мови. Система вправ.
6. Цілі навчання іноземних мов у школі. Взаємозв'язок практичної, освітньої, виховної та розвиваючої цілей навчання.
7. Шляхи реалізації принципу комунікативності для навчання іншомовного спілкування.
8. Навчання іншомовного спілкування.

**Екзаменаційні питання з навчальних дисциплін:
*Лексикологія англійської мови***

1. Етимологічний аналіз словникового складу англійської мови.
2. Фразеологічні одиниці: критерії виділення, класифікації.
3. Проблема лексичних груп: синонімія, антонімія, омонімія, гіпонімія, тематичні групи, семантичні поля.
4. Системність словникового складу сучасної англійської мови.
5. Словотвір у сучасній англійській мові.

6. Стилiстична диференцiацiя словникового складу сучасної англiйської мови.
7. Значення слова: структура значення, шляхи розвитку значення слова, причини розвитку значення слова.
8. Семантична структура слова.

Теорiя i практика науково-технiчного перекладу

1. Граматичнi перекладацькi трансформацiї.
2. Еквiвалентнiсть i адекватнiсть у перекладознавствi.
3. Лексичнi перекладацькi трансформацiї.
4. Лексичнi проблеми перекладу та шляхи їх вирiшування.
5. Моделi перекладу.
6. Одиницi перекладу.
7. Особливостi англomовного науково-технiчного стилю.
8. Особливостi перекладу термiнологiчної лексики.
9. Переклад як акт мiжмовної комунiкацiї.
10. Переклад як прикладна проблема.
11. Граматичнi проблеми перекладу та шляхи їх вирiшування

Методика викладання iноземної мови

1. Контроль у навчаннi iноземних мов. Об'єкти, види i форми контролю.
2. Методика навчання iноземних мов як наука та її зв'язок з iншими науками.
3. Методика як наука i теорiя навчання iноземної мови у школi. Цiлi, змiст, принципи, методи та засоби навчання.
4. Навчання iншомовного матерiалу.
5. Проблема навичок та вминь у навчаннi iноземної мови. Система вправ.
6. Цiлi навчання iноземних мов у школi. Взаємозв'язок практичної, освiтньої, виховної та розвиваючої цiлей навчання.
7. Шляхи реалiзацiї принципу комунiкативностi для навчання iншомовного спілкування.
8. Навчання iншомовного спілкування.

Основи прикладної лiнгвiстики

1. Об'єкт, предмет i задачi прикладної лiнгвiстики.
2. Роль моделювання у вирiшеннi прикладних лiнгвiстичних проблем.

Основи комунiкативної лiнгвiстики

1. Комунiкативна лiнгвiстика: основнi поняття.
2. Гендернi аспекти спілкування.
3. Дискурс як процес органiзацiї мовного коду в спілкуваннi.
4. Мiжкультурна комунiкацiя.
5. Комунiкативний акт як основна одиниця комунiкативного процесу.
6. Класифiкацiя iлокутивних мовленнєвих активiв.
7. Комунiкативна компетентнiсть.
8. Види спілкування.

9. Компоненти комунікативного процесу.
10. Типологія комунікативних девіацій.
11. Основні характеристики невербального спілкування.

Лінгвістика тексту

1. Текстотвірні категорії.
2. Типи текстів.
3. Структура та композиції тексту.
4. Текстотвірні категорії.
5. Категорія цілісності тексту.
6. Текст і дискурс: розмежування понять.
7. Методи дослідження текстів.
8. Образ адресанта в тексті.
9. Образ адресата в тексті.
10. Ознаки та функції тексту.

Історія англійської мови

1. Витоки англійської мови: історичне і лінгвістичне підґрунтя.
2. Періоди розвитку англійської мови.

7. Критерії оцінювання кваліфікаційного екзамену

Порядок оцінювання атестаційною комісією результатів захисту здійснюється відповідно до Положення «Про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова» та Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова».

Перше завдання:

«відмінно» студент демонструє вичерпний аналіз тексту (допускає 1-3 незначні помилки);

«добре» студент демонструє недостатньо вичерпний аналіз тексту, допускає 4-5 незначних помилок, які суттєво не впливають на аналіз;

«задовільно» студент демонструє поверхневий аналіз тексту, тобто допускає пропуски та відхилення, граматичні та стилістичні помилки (від 6 до 10 помилок);

«незадовільно» студент демонструє вичерпний аналіз тексту (допускає 1-3 незначні помилки);

Друге завдання:

«відмінно» студент детально і обґрунтовано розкриває суть завдання та надає приклади практичного застосування теорії;

«добре» студент досить обґрунтовано розкриває суть завдання та надає приклади практичного застосування теорії;

«задовільно» у студента виникають певні труднощі у розкритті теми або у наданні прикладів;

«незадовільно» прогалини у теоретичних знаннях курсу не дозволяють під час відповіді адекватно тлумачити інформацію.

Третє завдання:

«відмінно» відібрана інформація викладена, грамотно, зрозуміло та об'єктивно. Наведені приклади практичного використання теорії;

«добре» відібрана інформація викладена в цілому грамотно, зрозуміло і об'єктивно, але з незначними помилками змістового характеру;

«задовільно» відібрана інформація недостатньо узагальнена, викладенню бракує логіки;

«незадовільно» порушена логічна, тематична та структурна цілісність відповіді, не наведені приклади.

Четверте завдання:

«відмінно» студент вичерпно і повністю засвоїв теоретичний матеріал відповідних курсів та вільно ілюструє свої знання та намагається надати приклади їх застосування;

«добре» студент добре володіє теоретичними знаннями та без суттєвих труднощів ілюструє засвоєні знання;

«задовільно» студент має певні прогалини у теоретичних знаннях з відповідних курсів та недостатньо ілюструє свої знання;

«незадовільно» студент не оволодів теоретичними знаннями відповідних курсів.

Система оцінювання та, за наявності, таблиця розподілу оцінок

Оцінка за 100-бальною шкалою університету / Grade according to 100-point scale of the University	Оцінка за шкалою ЄКТС/ Grade according to ECTS scale
90-100 (творчий рівень) / (creative level)	A (відмінно) / (excellent)
82-89 (високий рівень) / (high level)	B (дуже добре) / (very good)
74-81 (добрий рівень) / (good level)	C (добре) / (good)
64-73 (середній рівень) / (average level)	D (посередньо) / (average)
60-63 (задовільний рівень) / (satisfactory level)	E (достатньо) / (satisfactory)
35-59 (низький рівень) / (low level)	FX (незадовільно з можливістю повторного складання) /

	(unsatisfactory with the possibility of repassing the exam)
1-34 (незадовільний рівень) / (unsatisfactory level)	F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням) / (unsatisfactory with the compulsory revision of the course)

Протокол засідання Атестаційної комісії щодо приймання кваліфікаційного екзамену (Додаток 3).

У випадках, коли кваліфікаційний екзамен визнається незадовільним.

Якщо претендент набрав до 60 балів на кваліфікаційному екзамені, екзаменатори проводять з ним додаткову співбесіду і приймають рішення за її результатами.

Якщо претендент набрав від 1 до 59 балів на письмовому екзамені, рішення щодо оцінки претендента приймає атестаційна комісія. В разі необхідності може бути призначено додаткову співбесіду для виявлення рівня знань випускника.

8. Рекомендована література

«Лексикологія англійської мови»

Основна література

1. Верба Л. Г. Порівняльна лексикологія англійської і української мов / Л. Г. Верба. – Вінниця : «НОВА КНИГА», 2010. – 250 с.
2. Зацний Ю. А. Сучасний англійськомовний світ і збагачення словникового складу / Ю. А. Зацний. – Львів : ПАІС. – 228 с.
3. Kveselevich D. I. Modern English Lexicology in Practice / D. I. Kveselevich, V. P. Sasina. – Вінниця : «НОВА КНИГА», 2001. – 117 с.
4. Nikolenko A. Y. English Lexicology. Theory and Practice / A. Y. Nikolenko. – Vinnytsya : "NOVA KNYHA", 2007. – 528 с.

Допоміжна література

5. Биховець Н., Кругликова О. Вплив українсько-англійських мовних контактів ХХІ століття на лексичний склад української мови. Мовознавство. 2023. N 6. С. 38 - 50.
6. Зимовець Г. Англо-українська взаємодія на сучасному етапі: форми та чинники. Мовознавство. 2024. N 2. С. 24 - 35.
7. Лук'янова Г.В. Лексикологія англійської мови: конспект лекцій з курсу "Лексикологія англійської мови" для студентів вищ. навч. закл. / Харк. нац. пед. ун.-т імені Г.Сковороди. - Харків: ХНПУ, 2017. - 60 с.
8. Селігей П.О. Англійська мова та її майбутнє: три сценарії. Мовознавство. 2022. N 3. С. 3 - 14.
9. Селігей П.О. Глобалізація і проблеми збереження мовного різномайття. Мовознавство. 2022. N 4. С. 3 - 21.

«Теорія і практика науково-технічного перекладу»

Основна література

1. The Wonderworld of Translation through the Wonderworld of Engineering: Навчальний посібник по перекладу з англійської мови на українську. – Миколаїв: УДМЕУ, 2004. – 148 с.
2. Wright S.E., Wright L.D. Scientific and technical translation. - N.Y.: John Benjamin's Publishing Company, 2012. - 306 p.
3. Бондаренко К.Л., Бондаренко О.С. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти). Навчальний посібник для студентів факультеті іноземних мов. - Вінниця: "Нова книга", 2011. - 168 с.
4. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов (посібник для перекладацьких відділень). - Вінниця: "Нова книга", 2006. - 160 с.
5. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. - Вінниця: "Нова книга", 2010. - 224с.

Допоміжна література

1. Зарицький М.С. Актуальні проблеми українського термінознавства. - Київ: "Політетехніка", 2004. - 128 с.
2. Карабан В.І., Переклад англійської мови і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: «Нова книга», 2004. – 576 с.
3. Корунець І.В. Theory and Practice of Translation / Вінниця: Нова Книга, 2000. – 448 с.
4. Catford J.C. Linguistic theory of translation. An essay in applied linguistics. - London: Oxford University Press, 2011. - 212 p.
5. Філіппова Н.М. Загальне термінознавство: навчальний посібник. - Миколаїв: НУК, 2020. - 224 с.
6. Шаманова Н.Є. Мочалова Н.С. Методичні вказівки для самостійної роботи з теорії і практики науково-технічного перекладу / Миколаїв: НУК, 2011. – 87с.

«Методика викладання іноземної мови»

Основна література

1. Ніколаєвої С.Ю. Виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння учителя іноземної мови (спеціаліста) / С.Ю. Ніколаєва /. - К.: Ленвіт, 1999.- 96 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. - К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / У поряд. О.Я. Коваленко, І.П.Кудіна. - Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. - 240 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : Навчальний посібник. – К. : Академвадав, 2004. 352 с.

Допоміжна література

1. Пометун О., Пироженко Л., Сучасний урок Інтерактивні технології навчання. – К., 2004. 192 с.

2. Ніколаєвої С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах/ Ніколаєва С.Ю./ - К.: Ленвіт, 2002. - 328 с.
3. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид, 2-е, доп. і переробл. /Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої, - К.: Ленвіт, 2004. - 360 с.
4. Структурно-логічні схеми і таблиці з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Укл. С.Ю. Ніколаєва. - К.: Ленвіт, 2004. 208 с.
5. Програми для загальноосвітніх навчальних закладах з поглибленим вивченням іноземних мов / Іноземні мови, Вид-во "Перун", 2005. 208 с.
6. Методичні рекомендації з методики викладання англійської мови (тестові завдання для контролю рівня сформованості методичної компетенції / Н.Є. Шаманова. Миколаїв, НУК. 2020. 68 с.

Інформаційні ресурси

1. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: https://snaeu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Methods_2019-Final.pdf
2. Про академічну доброчесність у Національному університеті кораблебудування імені адм. Макарова, URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Polozhennya-Pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>
3. Положення про випускню кваліфікаційну роботу у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова. URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/Polozhennya-pro-vipusknu-kvalifikacijnu-robotu-NUK2020.pdf>
4. Положення про диплом з відзнакою у Національному університеті кораблебудування імені адмірала Макарова, URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/Polozhennya-pro-Diplom-z-vidznakoju.pdf>
5. Положення про запобігання та виявлення плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців НУК, URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/Polozhennya-pro-zapobigannya-plagiatu-NUK-prav.pdf>
6. Порядок перевірки робіт на плагіат, URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2024/12/Poryadok-pereirka-robit-na-plagiat-prav.pdf>
7. Положення про порядок перезарахування результатів навчання (трансфер кредитів), URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2026/03/Polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya-transfer-kreditiv2025.pdf>
8. Положення про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії, URL: <https://nuos.edu.ua/wp-content/uploads/2023/10/Polozhennya-Pro-poryadok-stvorenniya-ta-organizaciju-roboti-Atestacijnoi-komisii.pdf>

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

3. Структура та принципи роботи інформаційно-пошукових систем. Планування пошуку на базі статистичного аналізу тексту. Метод TF-IDF.

Затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики протокол № _____ від _____ 20____ року.

(підпис)

(підпис)

THE TEACHER

Snow lay deep in the streets of Winesburg. It had begun to snow about ten o'clock in the morning and a wind sprang up and blew the snow in clouds along Main Street. The frozen mud roads that led into town were fairly smooth and in places ice covered the mud. "There will be good sleighing," said Will Henderson, standing by the bar in Ed Griffith's saloon. Out of the saloon he went and met Sylvester West, the druggist, stumbling along in the kind of heavy overshoes called arctics. "Snow will bring the people into town on Saturday," said the druggist. The two men stopped and discussed their affairs. Will Henderson, who had on a light overcoat and no overshoes, kicked the heel of his left foot with the toe of the right. "Snow will be good for the wheat," observed the druggist sagely.

Young George Willard, who had nothing to do, was glad because he did not feel like working that day. The weekly paper had been printed and taken to the post-office on Wednesday evening and the snow began to fall on Thursday. At eight o'clock, after the morning train had passed, he put a pair of skates in his pocket and went up to Waterworks Pond but did not go skating. Past the pond and along a path that followed Wine Creek he went until he came to a grove of beech trees. There he built a fire against the side of a log and sat down at the end of the log to think. When the snow began to fall and the wind to blow he hurried about getting fuel for the fire.

The young reporter was thinking of Kate Swift who had once been his school teacher. On the evening before he had gone to her house to get a book she wanted him to read and had been alone with her for an hour. For the fourth or fifth time the woman had talked to him with great earnestness and he could not make out what she meant by her talk. He began to believe she might be in love with him and the thought was both pleasing and annoying.

Up from the log he sprang and began to pile sticks on the fire. Looking about to be sure he was alone he talked aloud pretending he was in the presence of the woman. "Oh, you're just letting on, you know you are," he declared. "I am going to find out about you. You wait and see."

The young man got up and went back along the path toward town leaving the blazing in the wood. As he went through the streets the skates clanked in his pocket. In his own room in the New Willard House he built a fire in the stove and lay down on top of the bed. He began to have lustful thoughts and pulling down the shade of the window closed his eyes and turned his face to the wall. He took a pillow into his arms and embraced it thinking first of the school teacher, who by her words had stirred something within him and later of Helen White, the slim daughter of the town banker, with whom he had been for a long time half in love.

By nine o'clock of that evening snow lay deep in the streets and the weather had become bitter cold. It was difficult to walk about. The stores were dark and the people had crawled away to their houses. The evening train from Cleveland was very late but nobody was interested in its arrival. By ten o'clock all but four of the eighteen hundred citizens of the town were in bed.

Hop Higgins, the night watchman, was partially awake. He was lame and carried a heavy stick. On dark nights he carried a lantern. Between nine and ten o'clock he

went his rounds. Up and down Main Street he stumbled through the drifts trying the doors of the stores. Then he went into alleyways and tried the back doors. Finding all tight he hurried around the corner to the New Willard House and beat on the door. Through the rest of the night he intended to stay by the stove. "You go to bed. I'll keep the stove going," he said to the boy who slept on a cot in the hotel office.

Hop Higgins sat down by the stove and took off his shoes. When the boy had gone to sleep he began to think of his own affairs. He intended to paint his house in the spring and sat by the stove calculating the cost of paint and labor. That led him into other calculations. The night watchman was sixty years old and wanted to retire. He had been a soldier in the Civil War and drew a small pension. He hoped to find some new method of making a living and aspired to become a professional breeder of ferrets. Already he had four of the strangely shaped savage little creatures, that are used by sportsmen in the pursuit of rabbits, in the cellar of his house. "Now I have one male

and three females," he, mused. "If I am lucky by spring I shall have twelve or fifteen. In another year I shall be able to begin advertising ferrets for sale in the sporting papers."

The night watchman settled into a chair and his mind became a blank. He did not sleep. By years of practice he had trained himself to sit for hours through the long nights neither asleep nor awake. In the morning he was almost as refreshed as though he had slept.

Sherwood Anderson

APPROXIMATE SCHEME OF OVERALL STYLISTIC ANALYSIS OF A FICTION TEXT

*The text (extract, excerpt, episode, passage, piece, paragraph) under consideration (analysis) comes from

– (*indefinite*) a work of literature (novel, story, short story, tale, play, fable, poem) written by ... *name of the author*,

– (*definite*) the book (novel, story, short story, tale, play, fable, poem) ... *name of the work* ... written by ... *name of the author*.

*The author (writer, poet) is famous for (known as an)... *a bit of information about the author and his works, style of writing*.

*The extract concerns (is devoted to, deals with) ...

*The basic theme is ...

*The central idea finds its particularization in .../ is disclosed through the following collision (internal/ external conflict)...

*From the point of view of presentation the text is

* the 1st/ 3rd person narrative

* rather a description than a narration

* rather a narration than a description

* a mixture of narration and description

with some a) insertions of direct/ interior/ represented speech;

b) lyrical/ critical/ philosophical digression/ retardation/

foreshadowing/ flashbacks to the past

The plot is simple/ complex/ intricate. It centres around ...

*The setting of the events is realistic/ historical/ fantastic/ exotic/ rural

*The span of time the extract covers is (obviously) ...

*The narrative flow is straight/ complex/ circular/ frame-like.

*The climax of the plot development is presented in ...

*The denouement is shown in ...

*The sentence structure is (predominantly) a) simple; b) composite; c) complicated by the following predicative complexes ...; homogeneous/ heterogeneous enumeration of... It is aimed at exciting (evoking) a feeling/ an emotion/ a state of mind/ the sense of being a witness of a particular logical (complex, confused) philosophical (moral, social) consideration (observation).

*The text segmentation is realized by the following graphic means: ...

*The tone of the piece of literature is formal/ semiformal/ informal/ conversational/ casual/ sympathetic/ cheerful/ vigorous/ serious/ humorous/ mock-serious/ lyrical/ dramatic/ excited/ agitated/ passionate/ impassive/ detached/ matter-of-fact/ dry/ impartial/ melancholy/ moralizing/ unemotional/ pathetic/ sarcastic/ ironical/ sneering/ bitter/ reproachful, etc. It becomes obvious owing to:

a) such cases of morphemic foregrounding as repetition of the root.../ the prefix.. ./the suffix.. ./the inflexion ...;

b) the morphological transposition of...;

c) the following phonetic stylistic phenomenon/ -na:...

*The direct/ indirect characterization of the person-image/ landscape-image/ animal-image/ object-image ...*mention the person/non-person image* ... is achieved with a number of stylistic devices.

Thus, thanks to the

* associated (unassociated) epithet(s) ...

* dead (original) nominational (cognitive, imaginative) simple (sustained) metaphor ..., etc.

we may perceive the optimistic/ involved/ critical/ contemptuous/ ironical/ cynical, etc. attitude of the narrator/ interlocutor(s).

A deliberate exaggeration .../ an unexpected comparison (simile) .../ a round-about metonymic (metaphoric) way of portraying (exposing, revealing, enforcing, rendering, bringing out, ridiculing, etc) the positive (negative, contradictory, complex/ well-rounded) character of... produces the effect of...

To stimulate/ stir imagination (to arouse warmth/ affection/ compassion/ delight/ admiration/ dislike/ disgust/ aversion/ resentment/ antipathy, etc.; to increase the credibility of the plot; to stimulate the reader to make his own judgement; to increase the immediacy and freshness of the impression, etc.) the author makes use of ... *name the stylistic phenomenon (phenomena)*, etc.

(ініціали, прізвище)